

Iunie-Iulie-August 2009
Nr. 6,7,8 (104,105,106),
16 pag.

în acest număr:

1 Valori bibliofile - 2009
Zilele Eminescu la
Chișinău

4 2009 - Anul promovării
imaginii bibliotecii publice
în comunitate

5 Noi modalități de
stimulare a lecturii și
creativității tinerilor

6 O întâlnire de neuitat

7 Activitatea culturală
a Filialei de carte
românească

9 Poetul deschide căile
cunoașterii...

Biblioteca "P. Ștefănuță"
- cetate a spiritualității la
Ialoveni

10 O jumătate de veac consacrat
bibliotecii

11 Cognoscere

Știri IT

13 Andrei Vartic a plecat în
eternitate

15 Petru Ganenco sub
semnul 75
Prețuirea unui discipol

16 Ziua Limbii Române

GAZETA bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al
Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

valori bibliofile - 2009

Ediția a XVIII-a

Din 1991 și până în prezent la jumătatea lunii iunie, Biblioteca Națională a Republicii Moldova organizează Simpozionul „Valori bibliofile”, în cadrul căruia este omagiat poetul național Mihai Eminescu. Ediția a XVIII-a, care s-a desfășurat recent, a comemorat 120 de ani de la trecerea la cele veșnice a lui Eminescu și a celor mai buni prieteni ai săi – Ion Creangă și Veronica Micle. Tradițional la acest simpozion sunt prezentate și analizate noile apariții editoriale în domeniul eminescologiei. Organizatorul simpozionului, Nina Negru, șefa Serviciului „Studii și

cercetări” al Bibliotecii Naționale, a făcut o trecere în revistă a ultimelor achiziții și scurte rezumate la următoarele cărți despre Eminescu:

Georgescu, Nicolae. Cu Veronica prin infern. Cartea regăsirilor, cartea despărțirilor. – Iași: Princeps Edit, 2008. – 334 p.;

Costache, Iulian. Eminescu. Negocierea unei imagini. – București: Cartea Românească, 2008. – 368 p.;

Mihăilescu, Dan C. Despre omul din scrisori. Mihai Eminescu. – București: Humanitas, 2009;

Gregori, Irina. Știm noi cine a fost Eminescu?.

(Continuare în pag. 2)

Zilele Eminescu la Chișinău

Ultima carte, deși nu ajunsese încă la Chișinău, a fost anunțată pentru că a luat în acest an premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru critică.

La simpozion a fost proiectat primul film documentar despre Eminescu, realizat de Octav Minar în 1914 și descoperit de bibliofilul Ion Rogojanu în Arhiva Națională de Filme a României.

Veronica Cosovan, Serviciul „Carte veche și rară” al Bibliotecii Naționale, a prezentat o comunicare despre biblioteca personală a lui Ion Creangă.

Discuțiile, la care au participat scriitori, bibliotecari, preoți, alte categorii de intelectuali, iubitori de valori culturale ale neamului, s-au axat pe contextul istoric în care s-a declanșat persecuția asupra lui Eminescu, precum și pe corespondența Eminescu – Veronica Micle, cuprinsă în volumul *Dulcea mea Doamnă. Eminul meu iubit*, editat în 2000.

Este important să existe accesul publicului larg la dezbaterile culturale dedicate figurilor esențiale ale istoriei și culturii noastre. În ultimii ani, la 15 iunie, evenimentul cultural de pe Aleea Clasicilor din Chișinău, organizat de Uniunea Scriitorilor, are o frumoasă continuare în blocul II al Bibliotecii Naționale, situat în apropierea Grădinii Publice „Ștefan cel Mare”. Iubitorii de carte sunt invitați la Simpozionul „Valori bibliofile”, în cadrul căruia cercetători din domeniile istoriei, literaturii, filoso-

fiei, teologiei și biblioteconomiei prezintă comunicări despre Eminescu și alte valori naționale.

În acest an, prezentând cartea lui I. Costache despre instituționalizarea memoriei eminescologice, vorbeam despre necesitatea abordării sistematice, coerente a noilor interpretări ale fenomenului Eminescu. Analiza receptării lui Eminescu de-a lungul anilor include și pe detractori, și pe cei care se luptă, chipurile, cu tradiția interpretativă (numită de I. Costache „tradiție canonică”), dar și pe simplul cititor. Istoria receptării lui Eminescu în timp este de fapt intrarea în circuit canonic a diferitelor modele și chei de lectură din diferite epoci.

Primul film documentar despre Eminescu, ce inserează fragmente din scrierile poetului intrate de-a lungul timpului în manuale, a fost un prilej de meditație pentru cei ce parcurg astăzi dosarul receptării lui Eminescu.

Ce am păstrat și ce am adăugat la imaginea lui Eminescu și la înțelegerea operei sale din 1914 încoace?

Răzvan Codrescu scrie în ultimul număr al revistei *Puncte cardinale* că cei mai mari dușmani ai lui Eminescu sunt primii care știu că el n-a murit și se străduiesc să îl omoare în sufletul nostru. Din acest motiv, poate, ceea ce a supraviețuit, păstrat cu grijă interesată în dosarul Eminescu, este până astăzi așa-zisul „accident biografic” de la 28 iunie 1883 ca motiv de receptare negativă. Este simptomatic faptul că I. Costache, în cartea sa „Eminescu. Negocierea unei imagini”, numește eufemistic „accident biografic” întâmplările bine orchestrate pentru a-l mai „potoli”. Erau de așteptat și interpretările originale ale lui I. Costache privitor la „Noua Direcție” a lui Maioreșcu. În loc să-i reproșeze că l-a trădat și l-a sacrificat pe Eminescu la 28 iunie 1883, I. Costache

face aprecieri proletcultiste privitor la „axa de coordonare a valorilor după criteriul junimiste, calofile”, care „sacrifică autenticul, străfundurile psihologice”. I. Costache vede una din cauzele receptării negative a lui Eminescu în „lansarea lui în spațiul public sub stindardul Junimii”, în perioada când „pașoptismul generase alte reflexe de lectură a valorilor comunității”. Autorul presupune că a existat o „dificultate de acomodare a publicului cititor” la scrisul lui Eminescu, ceea ce noi nu prea credem.

(Continuare în pag. 3)

Dacă Eminescu nu s-ar fi pronunțat clar împotriva pașoptismului care i-a adus pe „roșii” la putere și care a oferit „cu larghețe” statutul de scriitor tuturor celor capabili să scrie ceva românește, i-am putea reproșa lui Maiorescu convertirea scriitorilor epocii la programul „arta pentru artă”.

Mai este în dosarul Eminescu o judecată cu prejudecată, privitor la relația lui cu Veronica Micle. Este dificil să urmărești biografia unei iubiri. Nicolae Georgescu a făcut-o și, fiind unul dintre cei mai bine documentați eminescologi, credem în lumina ce o varsă asupra Veronicăi: „I-a stat alături la rău și la bine, mai mult la rău. Și cu toate acestea o lume întreagă a disprețuit-o, un secol întreg și mai bine... Acest roman epistolar (aproape 200 de scrisori) dovedește pentru prima dată că femeia pe care a iubit-o Eminescu a fost nu numai frumoasă,

nu numai talentată, inteligentă, cultă, elegantă – dar și cinstită, și devotată, și dezinteresată – ba chiar capabilă de sacrificii mari”.

Este important să reținem una din cauzele pentru care Dan C. Mihăilescu consideră că trebuie să-l cunoaștem pe Eminescu cel din corespondență:

„Dacă-i adevărat că abia în corespondența de iubire se dezvăluie pe deplin” omul deplin al culturii române, „atunci ne aflăm înaintea unei autodezvăluiri insolite a însăși ființei naționale, nu-i așa?”.

În cadrul Simpozionului „Valori bibliofile” au fost incluse și două comunicări despre revista Societății Istorico-Arheologice Bisericești, cu ocazia împlinirii unui centenar de la apariția ei. Nina Negru a vorbit despre activitatea unor controversați ierarhi din perioada țaristă, reflectată în revistă, iar Maria Danilov a prezentat o comunicare despre soarta bibliotecii Societății.

În anul comemorativ-omagial al Sfinților Părinți Capadocieni, patru dintre preoții invitați la simpozion au vorbit despre Sf. Vasile cel Mare și Sf. Grigorie de Nazianz. Comunicările preoților de la biserica „Sf. Trei Ierarhi” din Chișinău au fost pre-

zentate mai întâi în cadrul orelor de catehizare organizate în parohie. Astfel, preotul paroh Anatolie Gonciar, vorbind despre „Scerile ascetico-morale ale Sf. Vasile cel Mare ca îndreptar pentru restaurarea omului”, a comunicat, dincolo de informații despre opera Sf. Vasile (în special „Învățătura către fiul duhovnicesc”), și observații pe care le poate face doar un duhovnic în scaunul de spovedanie. Comunicarea prezentată de preotul Nicolae Crețu a lărgit orizontul sau poate, pentru unii, abia a deschis ușa spre cunoașterea operei Sfântului Grigorie Teologul, poetul și minunatul interpret al tainelor divine în cele „5 cuvântări teologice”. Pentru a completa, Nina Negru a atras atenția asupra modelelor de lectură a Sfintei Scripturi recomandate de Sf. Părinți Vasile cel Mare și Grigorie Teologul. Deși punctul de referință pentru Sf. Părinți Capadocieni a fost Origen, reprezentant al Școlii Alexandrine, tradiția creștină capadociană era de filiație platoniciană

și înclina spre interpretarea literală și nu alegorică a Sf. Scripturi. Sf. Vasile cel Mare vorbea însă despre necesitatea purificării de patimile trupului ca o condiție esențială a înțelegerii textului Cărții Cărților. Pentru că autorul ei este Duhul Sfânt.

Invitații la comemorarea Sf. Părinți Capadocieni în cadrul parohiei „Sf. Trei Ierarhi” din Chișinău, pr. Ioan Antistescu din Târgu Neamț și arhim. Ștefan Gușă, starețul mănăstirii „Sf. Ștefan cel Mare” din Vaslui, au vorbit despre opera și viața celor doi sfinți capadocieni și legătura lor cu creștinii din Scythia Minor și Dacia nord-dunăreană. Cu această ocazie au fost prezentate și cărțile incluse în expoziția dedicată Sfinților Capadocieni:

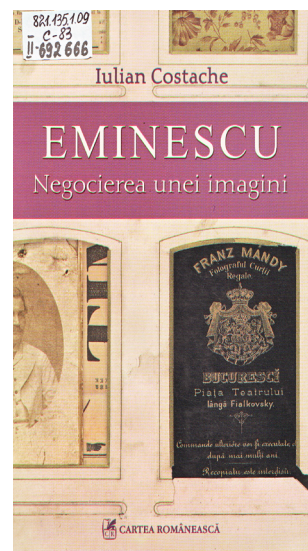
Arhim. Ștefan Gușă. Influența Sfântului Vasile cel Mare asupra monahismului românesc. – Iași: Vasiliana, 2007;

Sfântul Vasile cel Mare. Închinare la 1630 de ani. Vol. I. – Buc.: Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2009.

Sfinții Capadocieni ne-ar putea fi utili într-o campanie pentru lectura curată.

Simpozionul s-a încheiat cu o comunicare a dnei Alla Panici despre Codex sturdzanus (sec. al XVI-lea) ca monument al limbii române, publicat de B.P. Hasdeu în „Cuvente den bătrâni”, după care participanții au depus flori la bustul lui Mihai Eminescu de pe Aleea Clasicilor din Chișinău.

Nina Negru

2009 - Anul promovării imaginii bibliotecii publice în comunitate

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova învață activitatea de voluntariat

„Hai în gașca voluntarilor!” a fost genericul Săptămânii Naționale a Voluntariatului, care s-a desfășurat în perioada 29 mai – 5 iunie 2009. Ediția curentă a implicat în activități de voluntariat mai multe vedete ale showbizului și mass-mediei autohtone. Scopul acțiunii este de a oferi modele de creștere a responsabilității civice a cetățenilor, de a sensibiliza opinia publică despre importanța și impactul activității de voluntariat în cadrul comunității.

Evenimentul a fost organizat de Coaliția pentru promovarea legii și activităților de voluntariat, formată din: Asociația „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV); Centrul de Resurse „Tineri și Liberi”; Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CreDO); Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM); Rețeaua Socială (reprezentată de Asociația „Motivație”); Serviciul pentru Pace (SPP).

La ediția 2009 drept parteneri ai Coaliției au participat: Asociația „Prietenii copiilor”, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineret.

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în parteneriat cu filiala Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) au organizat la 29 mai 2009 un atelier profesional „Managementul voluntariatului: aplicații practice”. Atelierul a fost axat pe formarea culturii voluntariatului în biblioteci ca valoare

adăugată activității infodocumentare.

Formatorul Mariana Țurcan, consultant în problemele politicii de tineret CNTM, a învățat bibliotecarii din Republica Moldova practicile de calitate ale voluntariatului: definiții și concept; dimensiuni ale serviciului de voluntariat; pregătirea organizației pentru lansarea unui program de voluntariat; managementul voluntarilor – un proces în 10

pași; rolul coordonatorului de voluntari; potențialii voluntari; beneficii și responsabilități; motivarea și aprecierea voluntarilor.

Bibliotecarii s-au mobilizat în exerciții practice: beneficiile și responsabilitățile bibliotecilor care implementează programe de voluntariat; motivarea și aprecierea voluntarilor.

Expertii care deja au implementat asemenea servicii sau chiar au fost voluntari, au menționat beneficiile bilaterale ale activității de voluntariat. Doamna Sharon Ketchum, șefa adjunctă a Secției cultură și presă a Ambasadei SUA în Moldova, a povestit bibliotecarilor

despre politica Statelor Unite ale Americii privind voluntariatul. Implementarea unui program de voluntariat „Prietenii bibliotecii” a fost scopul Bibliotecii „Ovidius”, filiala Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Desfășurat pe parcursul unui an și coordonat de Margareta Cebotari, bibliotecar principal, programul a adus multe beneficii bibliotecii în formarea imaginii și promovarea serviciilor și ofertelor. Iar

Ecaterina Tulgara, șef oficiu de la Biblioteca din Vadul lui Vodă, a reflectat utilitatea implicării voluntarilor la realizarea și implementarea proiectelor.

Discuțiile și dezbaterile de la finalul atelierului profesional au demonstrat că bibliotecile din Republica Moldova au nevoie de programe de voluntariat. Analiza cost-beneficiu a acestei activități reflectă utilitatea membrilor comunității în implicarea în diverse acțiuni ale bibliotecilor.

De menționat că evenimentul a fost găzduit de Biblioteca Publică de Drept, filiala Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în săptămâna ușilor deschise.

Voluntariatul contribuie la coeziunea economică și socială. Bibliotecarii din Republica Moldova alături de personalitățile publice participă activ la promovarea voluntariatului, învățând rigorile, principiile de bază ale muncii în folosul comunității.

La ediția 2009 contribuții deosebite au avut:

- interpreta Victoria Lungu în parteneriat cu Centrul „Casa Mărioarei” a discutat fenomenul violenței în familie;

- interpreta Aura cu ficele sale au oferit clipe de bucurii pentru copiii vulnerabili. Împreună cu Asociația „Prietenii copiilor” au mers cu ludobusul dotat cu jucării și jocuri la Casa „Așchiuța”;

- Georgeta Voinovan, Ion Rață și Mihai Budurin (formația „Catharsis”) au distrat copiii din comuna Sărata Galbenă, r. Hâncești;

- prezentatorii TV au plecat la Spitalul Oncologic pentru a confecționa obiecte în stil origami împreună cu copiii bolnavi;

- voluntarii de diverse vârste au organizat o acțiune de susținere a pietonilor pentru a traversa străzile fără risc cu lozinca „Unde-s zebrele din Chișinău?” etc.

Săptămâna Națională a Voluntariatului „Hai în gașca voluntarilor!” este un eveniment de incluziune, care contribuie la constituirea unei identități sociale. Astfel, comunitatea biblioteconomică dezvoltă cultura voluntariatului, aplicând practici naționale și internaționale.

Tatiana Coșeri, director adjunct, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, președintele filialei municipale ABRM

Termenul de „creativitate” își are originea din cuvântul latin care înseamnă „a zămisli”, „a făuri”, „a naște”. Însăși originea cuvântului ne demonstrează că termenul de creativitate definește un proces, un act dinamic, care se dezvoltă, se desăvârșește. Creativitatea duce la descoperiri noi, idei noi, la inovații. Copilul și creativitatea sunt cele două verigi care se află într-o relație strânsă, copilul având rolul de producător al noului, valorosului.

Dăruindu-i unui copil culori, veți fi uimiți de modul cum vede și redă realitatea ce ne înconjoară deopotrivă pe toți, veți descoperi cum arată viitorul, ce se ascunde după ferestrele copilăriei.

Aceste activități solicită implicări participative ale copiilor. Din experiența acumulată în bibliotecă am constatat că lectura stimulează creativitatea copiilor. Cunoștințele obținute din lecturi își au rostul doar atunci când dau naștere la noi cunoștințe, produse culturale sau științifice. Un copil care citește are o imaginație mai bogată, vede lucrurile în ansamblu, își poate exprima mai exact și mai plastic ideile, sentimentele trăite, trăirile proprii.

În cadrul bibliotecii noastre a fost inaugurat de asemenea Clubul de lectură „Witch”, unde a fost organizată prima ședință de constituire și la care au participat elevi de la Liceul

creație „Avanti”.

Tema de discuție a primei ședințe a clubului a fost „Între metaforă și cotidian”. Elevii au citit versuri din propria creație, și-au expus opiniile pe marginea poeziilor. Invitata clubului a fost tânăra poetă Doina Mămăligă, elevă în clasa a VIII-a a Liceului „Miguel de Cervantes” din Chișinău, recomandată de scriitoarea Raisa Plăieșu.

La o altă ședință a Clubului de creație și lectură „Avanti” a fost pusă în discuție cartea „Hermeneutica – miracolul cunoașterii umane” de Ion Hanganu. Elevii au avut posibilitatea să consulte această carte, să-și expună opiniile și să pună întrebări.

cartierului Buiucani. Organizatoarea acestui club este poeta Renata Verejanu și Doinița Mămăligă, poetă începătoare. Renata Verejanu a povestit despre proiectul Clubul Consiliului Europei și crearea unei rețele în Moldova și în alte țări. La fel, ea s-a referit la activitatea copiilor în cadrul clubului, la obiectivele de bază, menționând că este un ONG și nu o organizație politică. Activitatea acestui club are loc pe bază de voluntariat. Tot la această ședință de inaugurare a fost ales președintele clubului, Leon Rusu, elev în cl. a VIII-a, reprezentant al elevilor, și Consiliul coordonator al clubului care se constituie din doi membri: Ana

Noi modalități de stimulare a lecturii și creativității tinerilor

Creația dezvoltă copilului curiozitatea. Fiecare act creativ începe cu o întrebare, dar aceasta trebuie să fie deschisă, să aibă sens și să nu aibă răspunsuri predeterminate și îndeosebi să fie o întrebare care să nu reclame o simplă expunere a faptelor. Cercetările ne sugerează că copiii care sunt mai creativi deseori se implică în jocuri imaginative, concursuri și alte activități de acest gen. În scopul stimulării și dezvoltării creativității copiilor, BP „Târgoviște” descoperă diferite forme de activități cum sunt: „Ora poveștii”, Clubul de lectură „Witch”, Clubul literar de creație „Avanti”, Clubul Consiliului Europei „Târgoviște” inaugurat în cadrul săptămânii ușilor deschise – conducător poeta Renata Verejanu.

Teoretic „Dante Alighieri” și școala nr. 5 „Alexandru Doinici” din Chișinău. Pentru prima lectură au fost propuse două cărți din seria „Witch” – „100 de trucuri pentru a supraviețui la școală” și „100 de trucuri pentru a te distra în vacanță”.

În cadrul ședințelor acestui club organizăm și ore de lectură, una din ele fiind consacrată operei lui Ion Druță „Frunze de dor”: 50 de ani de la publicarea nulei. Aici a fost reproducă biografia scriitorului, titluri din opera sa, în special romane, piese de teatru, alte creații. De asemenea au fost lecturate fragmente din opera propusă, în special acele pagini care conțin caracterizarea personajelor-cheie din navelă: Rusanda, Domnica, Gheorghe.

Aș menționa în special activitățile desfășurate în cadrul Clubului literar de

Scriitorul Ion Hanganu a vorbit detaliat despre studiul său, despre necesitatea cunoașterii umane la nivel de creatologie, psihopedagogie, cercetologie, oprindu-se la fiecare compartiment aparte. Autorul a făcut referințe, în fiecare caz aparte, la exemple concrete. Elevii au venit cu referințe și cu întrebări adresate autorului.

Invitata Clubului literar de creație „Avanti” a fost pictorița Olesea Șibaev, care a organizat un vernisaj al lucrărilor sale. Forma de creație a fost pictura pe batic, un gen de artă decorativă mai puțin practicat în Republica Moldova.

În cadrul săptămânii ușilor deschise a fost organizată ședința de fondare a Clubului Consiliului Europei, filiala „Târgoviște”. Membrii acestui club sunt liceenii

Busuioc și Adelina Nișman. Periodicitatea ședințelor de activitate este lunară.

Președinte de onoare al Clubului Consiliului Europei a fost aleasă Ludmila Plopa, directorul Bibliotecii Publice „Târgoviște” din Chișinău. Din partea nucleului de adulți vicepreședinte a fost aleasă Valentina Ciobanu, bibliotecara liceului, care a înaintat propunerea de a fi creat un Club al Consiliului Europei la Liceul „Dante Alighieri”, acest club fiind ca o formă de activitate pentru tineri.

În anul 2009 s-a lansat proiectul de creativitate „De vorbă cu păpușa Barbie”, autoarea proiectului: Larisa Ungureanu. Proiectul se desfășoară în perioada 11-22 iunie 2009.

(Continuare în pag. 6)

Ideea proiectului vine din partea Asociației Femeilor „Milena SM”. Scopul proiectului este de a stimula imaginația și creativitatea la copiii, ceea ce i-ar face pe viitor mai protejați, chiar și atunci când rămân singuri acasă. La desfășurarea proiectului participă 15 copii cu vârsta medie de 9 – 10 ani, elevi la Școala Medie „Al. Donici” nr. 5. Proiectul este alcătuit din două părți.

Prima parte a proiectului se axează pe 5 ședințe în timpul cărora copiii sunt invitați să scrie o compoziție literară, să deseneze cu creioane, carioci, să picteze în acuarelă diverse subiecte cu și despre păpușa Barbie. Ultima ședință e de totalizare. Pentru participare la proiect copiii vor primi cadouri simbolice: pixuri, creioane.

Susținere: Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, Centrul Comercial „IMC Market”, Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”.

Parteneri: Biblioteca „Târgoviște”, Școala Medie „Al. Donici” nr. 5.

Beneficiari: grupul de copii, majoritatea provenind din familii vulnerabile și familii monoparentale.

Partea a II-a a proiectului se va desfășura în luna septembrie curent. Programele și activitățile menționate mai sus confirmă încă o dată faptul, că imaginația și creativitatea sunt inerente felului de a fi al copilului, iar biblioteca este instituția care poate să încurajeze, să dezvolte potențialul creator oferindu-le copiilor posibilitatea de a-și deschide felul prin cuvânt sau imagine.

Ludmila Plopa,
director Biblioteca
Publică „Târgoviște”

O întâlnire de neuitat

În fiecare om există o necesitate eternă de a împărtăși cu cineva o bucurie
M. Preda

Scriitoarea Ada Zaporojanu a coborât din lumea de vis a copilăriei asemenea unei luminițe ce aduce cu sine frumosul, binele, bucuria, tandrețea. S-a născut sub semnul dragostei pentru muzică, folclor, călăuzită de steaua atașamentului pentru copii. Frumoase și înălțătoare, aceste scilpiri de frumos purifică sufletele copiilor, îndemnându-i să fie mai înțelegători, mai receptivi, mai toleranți. Această dragoste și mărinimie a moștenit-o de la părinți și bunele, de pe meleagurile Sorociei. Dealurile și câmpiile satului Serghieuca au legănat-o și au alintat-o cu doinele lor, i-au dat putere ca să-și păstreze sufletul de copil pentru viața întreagă.

La 20 mai 2009, Liceul Teoretic „T. Vladimirescu” și-a

deschis larg ușile pentru a primi acest izvor nesecat de valori – scriitoarea Ada Zaporojanu. În biblioteca liceului domnea o atmosferă de sărbătoare, așteptau această întâlnire de la mic la mare. În spațiul bibliotecii s-a găsit loc pentru fiecare.

Dna Tatiana Rusnac, bibliotecara liceului, a organizat o expoziție bogată de carte cu genericul: „Din suflet și inimă cu drag pentru Ada Zaporojanu”. Cărțile: *Deschideți ușa, Traistuța făcătoare de minuni, Când e Domnul lângă mine, Vocale-portocale, Zdrențurică, Misterele anotimpurilor* etc. erau bine cunoscute de copii. Scriitoarea a fost întâmpinată cu multă bucurie de către elevii claselor a I-IV. Chiar de la început dna

Ada Zaporojanu a frapat publicul cu vocea ei blândă și melodiosă, ce emana o bunătate sufletească aparte. Fiecare clasă a pregătit câte o surpriză pentru dumneaei. Au recitat poezii și au cântat, au dialogat, au intrat în rolul personajelor ca niște artiști adevărați. Copiii au dansat cu scriitoarea și profesorii. Să fi văzut cu câtă dragoste și suflet au demonstrat cunoașterea vieții și creației scriitoarei. Toți copiii au primit în dar cărți cu autografe. Am observat pe chipurile copiilor o satisfacție sufletească de necomparat. Pentru un moment ne-am simțit și noi copii și am sesizat, că așa întâlniri trebuie organizate mai des. Scriitorii sunt așteptați de copii. Acest eveniment nu ar fi avut loc fără un parteneriat eficient dintre administrația liceului, cadrelor didactice, copiilor. Acțiunea aceasta a adus spre inima copiilor cartea, lectura și a contribuit la promovarea bibliotecii ca centru de cultură în instituția de învățământ.

Iustina Franțuz, specialist principal metodist DGETS, Tatiana Rusnac, bibliotecară, Liceul Teoretic „T. Vladimirescu”

Apariție editorială

Dezvoltarea profesională a bibliotecarilor și a documentariștilor este mai mult ca niciodată în actualitate, în epoca internetului și a documentului numeric, care obligă la o răspândire profundă a meseriilor practicate în documentare până acum.

De mai mulți ani, Nicoleta Marinescu a început să convingă bibliotecarii și documentariștii de necesitatea dezvoltării profesionale și să facă propuneri în acest sens, în strânsă legătură cu experți marcanți dintr-o largă comunitate internațională.

Culegerea de texte pe care o publică azi marchează implicarea profesioniștilor români pe calea certificării europene a competențelor lor.

www.librarie.net/categorie/1122/carti/biblioteconomie

Minerva – promotor al imaginii bibliotecii

Ziarul *Minerva* a împlinit 5 ani de la lansarea primului număr. Pe parcursul acestor ani echipa de redacție și-a impus și asumat niște rigori pentru a deveni o publicație căutată în comunitate. Editată sub egida Bibliotecii Publice din s. Crihana Veche, raionul Cahul, *Minerva* se afirmă, în primul rând, ca un instrument substanțial de promovare a imaginii acestei instituții. Prin intermediul ziarului se mediatizează și se comunică intens despre tot ce se petrece în bibliotecă și în comunitate: programe, acțiuni, evenimente etc. Informarea opiniei publice rămâne a fi unul din obiectivele prioritare ale publicației. Astfel pe prima pagină cititorii pot găsi rubrica „APL Info” care asigură transparența activității primăriei locale. *Minerva* nu ar fi existat dacă nu ne-ar fi scris utilizatorii noștri – 492 de mesaje. Au colaborat cu noi copii și tineri (354 de mesaje), profesori și medici (51), părinți (21), persoane dezavantajate (14) ș.a. Ne-au scris și partenerii noștri: APL (18 mesaje), Liceul Teoretic „M. Eminescu” (44), Școala-Internat Auxiliară (18), Centrul Medicilor de Familie (7), grădinița de copii „Clopotel” (8). În *Minerva* au fost abordate probleme ale comunității (15 articole), ce țin de percepția bibliotecii și a serviciilor ei (31), de satisfacerea necesităților informaționale (23). Activitatea unei instituții este vizibilă în comunitate doar dacă este imprimată, publicată, diseminată. O bibliotecă poate fi analizată pornind de la valoarea socială, profesională, umană. Aceste dimensiuni ne permit să studiem imaginea bibliotecii ca produs, afect și efect. Tipăriturile unei bibliotecii sunt și produs, și afect, și efect consideră dr. L. Kulikovski, director general BM „B. P. Hasdeu”. În opinia utilizatorilor *Minerva* este o sursă de informare locală (51 de opinii), posibilitate de a-ți exprima liber opinia (21), izvor de cunoștințe (18). Publicația bibliotecii reprezintă oglinda localității, încurajează tinere talente, impulsionează participarea cetățenilor (profesori, studenți, părinți) la soluționarea problemelor comunitare. Elevii consideră *Minerva* un sfetnic de încredere, prieten fidel, îndemn pentru toți. Cititorii o apreciază drept o publicație de valoare, utilă, captivantă, de calitate. În concluzie se poate menționa că biblioteca din localitate și-a câștigat prestigiu și, deci, imaginea, prin ceea ce face, publică, creează. Prin mesajul său, instituția demonstrează că este parte a comunității și participă activ la dezvoltarea ei.

Maria Cudlenco,
managerul Bibliotecii Publice și a Centrului Comunitar de Acces la Informație și Instruire

Activitatea culturală a Filialei de carte românească

În actualele condiții de informare, documentare și comunicare, misiunea Filialei de carte românească a BPR „M. Sadoveanu” Strășeni, ca de fapt a oricărei bibliotecii publice, este de a asigura accesul la informație, la lectură, de a călăuzi beneficiarii în multitudinea de documente. Activitățile culturale, desfășurate atât în incinta bibliotecii cât și în afara ei, contribuie la descoperirea cărții de către cititori, îi ajută să comunice mai liber, să trăiască împreună clipe frumoase, iar bibliotecarul prin sensibilitatea sa creează condiții pentru o atmosferă amicală, pentru un dialog sincer și prietenos.

Toate activitățile culturale ale Filialei sunt organizate și desfășurate în baza unei bogate colecții de carte de peste 12.000 de publicații în limba română, colecție donată de BPJ „Panait Istrati” din Brăila, România.

Biblioteca Filialei împrumută anual peste 20.000 de documente din toate domeniile cunoașterii, iar de serviciile bibliotecii beneficiază în jur de 1200 de utilizatori de toate categoriile și de toate vârstele.

Pe parcursul celor 12 ani de activitate Filiala de carte românească din Strășeni s-a afirmat ca instituție de cultură, devenind în comunitate un spațiu vital de promovare a istoriei și culturii românești. În acest

context, majoritatea activităților culturale au fost axate anume pe promovarea literaturii și istoriei.

În colaborare cu cititorii și cu celelalte servicii ale BPR s-au organizat activități tradiționale și mai puțin tradiționale cum ar fi: medalioane literare, concursuri, dispute, debateri, matinee, discuții pe marginea diferitor subiecte, jocuri interactive. Aceste activități au contribuit simțitor la îmbunătățirea în ansamblu a imaginii bibliotecii publice în comunitate.

Mă voi opri mai detaliat la câteva activități de amploare cum ar fi activitatea Cenaclului literar-artistic „Speranțe juvenile”, care activează într-o formulă și componentă nouă. Membrii cenaclului sunt elevii claselor superioare de la Liceul Teoretic „Ion Vatamanu” din localitate.

Din start, cenaclul și-a propus să adune și să modeleze primele încercări de expresie literară a tinerelor noastre talente, a tinerilor cu har creator.

Au fost organizate un șir de întruniri, întâlniri de suflet, unde fiecare a găsit susținere și încurajare, unde la dorința membrilor cenaclului s-a discutat ore în șir, depășind cu mult timpul programat. Nu s-a limitat doar la niște conversații, s-au făcut primele încercări de a scrie

(Continuare în pag. 8)

poezie, proză, unele creații fiind destul de reușite, au fost publicate în revistele republicane „Noi” și „Clipa”.

Temele ședințelor vorbesc de la sine: „Poezia e o trăire de vis”; „Adevărul e rugăciunea vieții, iar minciuna...” (unde fiecare trebuia să termine fraza după înțelesul său); „Educația și cartea – puncte de tangență”, „Fără caracter nu există frumusețe”; „Tineri poeți de dincolo de Styx” – după cartea cu același titlu de Dorian Gelu – o antologie de poezii a tinerilor poeți din România, decedați până a ajunge la vârsta majoratului, o carte excepțională ce nu lasă pe nimeni indiferent; „Suntem tineri și toată lumea o știe”, temă sugerată de înșiși membrii cenaclului. S-au discutat problemele dintre generații, educația în familie, problemele tineretului etc. Au mai avut loc ședințe consacrate diferitor personalități ale culturii române cum ar fi Constantin Brâncuși, Iulia Hasdeu, Mircea Eliade ș. a.

În urmă cu 2 ani Filiala s-a încadrat în activitățile de voluntariat ale Centrului de protecție socială a copiii-ilor din familii defavorizate „Prometeu” din localitate. Am organizat un grup de voluntari din rândul cititorilor, care au acceptat cu multă bunăvoință de a participa la acest act de binefacere și anume de a acorda ajutor permanent copiilor acestui centru în pregătirea temelor pentru acasă, studierea calculatorului, studierea limbii engleze.

Ținând cont de posibilitățile de asimilare și capacitatea de însușire ale copiilor, organizăm sepa-

rat diferite manifestări atât pentru grupa mică, cât și pentru grupa mare. Scopul acestor activități este de a forma deprinderi de muncă asupra cărții, deprinderi de lectură, de exprimare, contribuind în măsura posibilităților, la socializarea, integrarea lor în viața cotidiană și culturală a comunității.

În cadrul orelor de lectură, prima apropiere de carte a fost lectura cu voce

tare a fiecăruia ce poate citi, lucru ce a ajutat la încadrarea în discuția, ce a urmat lecturii copiilor care din diferite motive nu citesc sau citesc slab, discuție, care treptat s-a transformat într-o „șezătoare de lectură”. Acest mod de comunicare a fost pe placul copiilor, ca mai apoi, la următoarele ore de lectură să se încadreze mult mai activ în acest proces.

Vreau să menționez, că pentru lectură au fost alese cărțile cu foarte multă grijă, ținând cont de interesele și posibilitățile acestor copii.

Unele activități au fost organizate în comun cu voluntarii, activități bazate pe combinarea și alternarea informației și a jocului, cum ar fi:

„Drepturile – cheia spre

succesul tău” în cadrul căreia s-au analizat 5 drepturi ale copiilor, după care au urmat două jocuri interactive: 1. Proba situațiilor; 2. Propria Constituție;

„În lumea celor 7 minuni” – s-a discutat care sunt cele 7 minuni, au fost prezentate imaginile lor pe postere, scurt istoric și s-a încheiat activitatea cu un rebus interactiv „În jurul lumii”.

S-au mai desfășurat victorine: „În lumea Disney-

nostru. Și deoarece Filiala de carte românească constituie la capitolul „istorie” cea mai eficientă și accesibilă sursă de informare din teritoriu, având o colecție destul de bogată de cărți, reviste, documente, unde se poate găsi informație veridică, am hotărât să atragem tineri setoși de cunoaștere și adevăr istoric.

Printre activitățile deja desfășurate putem enumera ședințele clubului cu următoarele teme: „Prin carte și lectură să ne cunoaștem istoria”; „Cărți care au schimbat istoria”; „Incursiune în istoria cărții, scrisului și tiparului”.

Către Ziua Internațională a Monumentelor și Locurilor Istorice am organizat victorina „File din istorie”. Împreună cu clubul de dezbateri de la Gimnaziul „M. Viteazul” am organizat o dezbatere consacrată Marii Uniri din 1918. O ședință aparte a fost consacrată aniversării a 80 ani de la inaugurarea monumentului lui Ștefan cel Mare cu genericul: „În pragul istoriei reamintite”.

Pe viitor ne dorim o funcționalitate durabilă atât a acestui nou club, cât și a cenaclului „Speranțe juvenile”, o continuitate a colaborării Filialei cu Centrul „Prometeu” și noi activități ce ar contribui pe viitor la menținerea unei imagini cât mai favorabile în societate a Filialei de carte românească în parte și a Bibliotecii Publice Raionale „Mihail Sadoveanu” în ansamblu.

Lilia Rogacico,
șefa Filialei de carte românească a BPR
„M. Sadoveanu”,
or. Strășeni

Poetul deschide căile cunoașterii...

Renumele pe care-l dă poezia este veșnic Ovidiu

Literatura a fost și rămâne o sursă primordială în cunoașterea trecutului. Unul din poezii, care a deschis căile de cunoaștere a strămoșilor noștri geți a fost poetul latin Ovidius Naso. Acest poet al dragostei a trăit între anii 43 î.Hr. -17 d.Hr. Venea dintr-o familie înstărită, a făcut studii la cei mai distinși oameni ai Romei, avea un talent înnăscut și o erudiție deosebită. Pentru poezia lui a fost exilat în ținuturile dobrogene, la Tomis. Aici, departe de casă, creează nemuritoarele poeme „Tristia” și „Epistolae ex Ponto”, în care a rămas oglindită pentru vece viața geților.

Creația din exil a lui Ovidiu a fost subiectul discuției în cadrul Simpozionului „Poetul care a deschis căile universului de creație nemuritoare” de la Biblio-

teca Publică „Ovidius”, filiala Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Acest simpozion a fost organizat pentru elevii Liceului Teoretic „Minerva”, studenții Colegiului Pedagogic, bibliotecarii școlari și profesorii de literatură universală și a fost un prilej de descoperire a creației lui Ovidiu, dar și recunoaștere a influenței acesteia asupra procesului literar pe teritoriile românești.

În fața participanților au venit cu comunicări cunoscătorii operei lui Ovidiu: Aurelia Hanganu, director BCȘ a AȘM; Nicolae Chiricenco, conferențiar universitar ULIM; Adela Manole, dr. în filologie, lector USM etc.

Domnul Pavel Balmuș de la Centrul Național de Hasdeologie nu numai a fost moderatorul acestui superb simpozion, ci a venit cu tălmăcirile... și răs-tălmăcirile lui Ovidiu de

către B.P. Hasdeu. S-a citit poezia lui Ovidiu în limba latină și română, s-a revenit la „Metamorfoze” prin creația scriitorilor și poezilor români.

Doamna Elena Pintilei, director adjunct BNRM, a venit cu o prezentare de carte „Cărți vechi ovidiene din colecția BNRM”. Printre aceste cărți au fost expuse culegeri vechi destinate claselor a IV-VI-a de liceu și aceasta ne-a dus la gândul, că noi nu-l cunoaștem îndeajuns pe Ovidiu și nici nu facem mare efort pentru a-l cunoaște. Ne-ar putea ajuta Catalogul „Publicații ovidiene în bibliotecile Chișinăului” alcătuit de către Biblioteca „Ovidius” și BNRM, care include toate lucrările lui Ovidiu cu indicarea locului aflării fiecărei publicații. Iar culegerea de cugetări și maxime din opera poetului latin Ovidiu „Învățăturile vieții” (Ch., 2004) e o lucrare de meditație în speranța

de a învăța iubirea de Patrie, de strămoși, de oameni, de a tinde a fi mai buni.

Această prezentare de carte a fost puntea de continuitate în timp a operei lui Ovidiu, servind drept invitație la studiu.

De mai multe ori în cadrul comunicărilor a răsunat regretul, că nu cunoaștem limba latină ca să-l citim în original pe Ovidiu.

Vrem să mulțumim organizatorilor acestui simpozion, care ne-au oferit ocazia de a-l redescoperi pe Ovidiu, ne-a provocat spre lectură, ne-a convins încă o dată că parteneriatul bibliotecă – școală este necesar și contribuie la studiu pentru viață.

Cu adevărat în bibliotecă se fac minuni, se formează destine, se cultivă frumosul, iar cartea rămâne o solie din veacuri spre generațiile care vin.

*Galina Postoroncă,
bibliotecar la Școala
primară nr. 32*

BIBLIOTECA „P. ȘTEFĂNUCĂ” – CETATE A SPIRITUALITĂȚII LA IALOVENI

Anul 2009 a fost declarat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”- Anul promovării imaginii bibliotecii publice în comunitate în Republica Moldova. În baza Programului-cadru de activități a fost alcătuit Programul Bibliotecii Orășenești „Petre Ștefănucă” cu genericul, „Biblioteca «P. Ștefănucă» – cetate a spiritualității la Ialoveni”, scopul căruia este de a promova tot ce are mai de preț o instituție bibliotecară: personalul, utilizatorii, colecțiile, parterii, serviciile prestate

de bibliotecă, și nu în ultimul rând localul, dotarea cu tehnică și mobilier.

În vremuri îndepărtate Biblioteca a avut o imagine asemănătoare marilor labirinturi ascunse publicului,

unde se adunau volume ce însumau comorile cunoașterii umane. În această viziune stigmatizată de Umberto Eco în *Numele trandafirului*, singur bibliotecarul deținea cheia cunoașterii și nu acor-

da dreptul la consultarea unei cărți, decât sub supraveghere în sala de lectură, cititorul neavând posibilitatea de a le vedea, atinge, răsfoi pe celelalte.

Această viziune este demult depășită. Biblioteca și bibliotecarul de astăzi s-au adaptat noilor cerințe tehnice și tehnologice moderne, primind toate acestea ca o oportunitate de a progresa.

În societatea informațională biblioteca nu trebuie să fie doar un depozit de materiale documentare, ea trebuie să folosească diverse metode de punere în valoare a potențialului bi-

(Continuare în pag. 10)

bliotecii, astfel încât cunoștințele și experiențele umane teaurizate în colecțiile ei, să ajungă la utilizatori. Multiplicându-și și diversificându-și serviciile, biblioteca devine unul din cele mai atractive spații pentru viața comunității.

În competiție cu celelalte mijloace și medii de comunicare, Biblioteca Orășenească „P. Ștefănuță” a adoptat o atitudine proaspătă, dinamică, flexibilă și receptivă la nou, facilitând accesul la informația universală. La etapa actuală biblioteca oferă comunității o gamă largă de produse: informații, documente, programe de instrui-

re, produse bibliografice, servicii. În acest context Biblioteca „P. Ștefănuță” a devenit pentru comunitate:

- centru de informare,
- centru de instruire,
- centru cultural,
- centru educațional.

Toate aceste aspecte sunt stipulate și de „Manifestul UNESCO cu privire la bibliotecile publice”.

Campania de promovare a imaginii bibliotecii publice cuprinde acțiuni culturale și informaționale, acțiuni de promovare a cărții și a lecturii, orientate spre promovarea serviciilor bibliotecii și atragerea noilor beneficiari la bibliotecă, spre răspândirea cunoștințelor și informației de ordin cultural și științific, acțiuni de valorificare a fondului documentar al bibliotecii, de promovare a valorilor literare și culturale, orientate spre dezvoltarea

creativității, acțiuni de instruire, de promovare și de reclamă a bibliotecii

Imaginea Bibliotecii „P. Ștefănuță” o formează: conducătorul, personalul, utilizatorii, cartea de onoare a bibliotecii, boxele de idei, mascotele, emblema, foaia de antet, permisele, pagina WEB ca vector de imagine, partenerii, mass-media, foștii cititori și menținerea spațiilor bibliotecare.

Biblioteca „P. Ștefănuță” este o bibliotecă cu spații agreabile, cu colecții bogate, cu un potențial uman și intelectual, care muncește cu dăruire de sine întru prosperarea acestei „Cetăți Spirituale a Căr-

ții”, cu tradiții frumoase formate de-a lungul deceniilor.

Prin toate acestea biblioteca contribuie la conștientizarea necesității acestei instituții în viața comunității.

Anul acesta Biblioteca „P. Ștefănuță” își va sărbători jubileul de 60 ani. Va fi un prilej de a demonstra că Biblioteca prin structurile sale, prin personalul său este și va rămâne un centru informațional, cultural și educațional pentru comunitate, care are nevoie de servicii, asistare, ajutor, ghidare, mediere, consultare.

Realizările de până acum vor fi pietre de temelie în căutarea de noi forme, noi strategii care ne vor ajuta să construim cu siguranță o bibliotecă virtuală.

Larisa Petcu,
directorul Bibliotecii Publice
Orășenești „P. Ștefănuță”,
Ialoveni

O JUMĂTATE DE VEAC CONSACRAT BIBLIOTECII

Claudia Balaban este un nume emblematic în domeniul biblioteconomic din Republica Moldova. Dar și numeroși bibliotecari din alte țări, mai ales din România și Rusia, o identifică cu o „carte de vizită” a bibliotecarilor din țara noastră. Este o recunoaștere a meritelor Domniei Sale în dezvoltarea domeniului, depuse pe parcursul a 50 de ani.

Claudia Balaban și-a început cariera de bibliotecar în satul de baștină Burlănești,

raionul Edineț, la 16 august 1959. Își amintește cu mare plăcere despre activitățile pe care le organiza atunci pentru copiii satului. Deseori povestește despre șezătoarea la care l-a invitat pe povestitorul moș Trifan Baltă și despre cum l-a condus, împreună cu toți copiii, până la Bleșteni, un sat din vecinătate. Era o fetișcană frivă, cu chip de adolescentă, dar plină de energie debordantă, de ambiție și dorință de a face ceva necesar oamenilor. Aceste calități le are și în prezent, după un sfert de veac petrecut printre cărți și cititori. A avut o perioadă de vreo cincisprezece ani, când a activat ca funcționar în domeniul culturii la Comrat, într-un mediu specific din punct de vedere lingvistic, al tradițiilor și obiceiurilor. Avea în grijă mai multe domenii ale culturii, dar cel mai mult o preocupa bibliotecile, care trebuiau să fie organizate după principii profesionale, așa cum învățase la Facultatea de Filologie a USM, specialitatea bibliotecar-bibliograf. Meritul cel mai mare, pe care l-a avut în acea perioadă, a fost să-i încurajeze și să-i susțină pe toți specialiștii din subordine să obțină studii superioare. Spiritul novator și progresist a pătruns ca un val de aer proaspăt și în Biblioteca Republicană pentru Copii „A.S. Pușkin”, acum Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, unde Claudia Balaban a venit în anul 1978 și în care deține postul de director și în prezent. Reformele, pe care le-a întreprins, au schimbat atât forma, cât și conținutul acestei bibliotecii. A considerat că cel mai important în activitatea bibliotecii este: calitatea colecțiilor, relațiile cu beneficiarii, prestața personalului și relațiile de colaborare și parteneriat. Nu ocolește riscul, ba chiar îl înfruntă cu îndârjire și aproape întotdeauna iese învingătoare. Chiar și în aceste timpuri de criză a început un proiect de amploare de reconstruire a sediului central al Bibliotecii și speră să găsească sprijin pentru a-l finaliza. Crezul Claudiei Balaban este „Cere și îți se va da”.

Niciodată Claudia Balaban nu s-a gândit doar la soarta instituției pe care o dirijează. Întotdeauna a fost preocupată de situația întregului sistem de biblioteci din țară. De aceea și-a luat pe umeri povara de a fi primul președinte al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (1992-1996), președinte al Fundației Cărții și Secției naționale a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret din 1996. Un rol important l-a avut și îl are și în Consiliul Biblioteconomic Național, în care a fost vicepreședinte în perioada 1997-2001. Discipolii Claudiei Balaban, angajați în prezent în diferite biblioteci, au învățat de la ea să persevereze, să muncească, să nu cedeze în fața niciunei greutăți și să creadă în noblețea muncii de bibliotecar.

Întreaga comunitate bibliotecară din țară îi urează dnei Claudia Balaban sănătate, împlinirea tuturor proiectelor profesionale și mulți ani de activitate.

Eugenia Bejan

“COPERNICIUM”, noul intrat în tabelul lui Mendeleev Cognoscere

47 Ag Silver 107.87	48 Cd Cadmium 112.41	49 In Indium 114.82
79 Au Gold 196.97	80 Hg Mercury 200.59	81 Tl Thallium 204.38
111 Rg Roentgenium (272)	112 Cp Copernicium (277)	113 Uut Ununtrium (284)

Descoperit acum 13 ani și adăugat oficial în tabelul periodic al elementelor în urmă cu câteva săptămâni, elementului chimic cu numărul 112 i-a fost găsit și un nume, adaptat după cel al astronomului din secolul XV – Nicolaus Copernicus. Acest element chimic a fost descoperit în 1996 în cadrul unor experimente de fuziune, iar oamenii de știință s-au gândit să-l numească “copernicium” și să-i alăture simbolul “Cp”, scrie [BBC News](#). Asta pentru a-l onora pe astronomul Nicolaus Copernicus, care a dedus că planetele se învârtesc în jurul Soarelui și că Pământul nu este centrul Universului. Uniunea Internațională de Chimie Pură și Aplicată va stabili oficial numele noului element în următoarele șase luni, lăsând timp comunității științifice să dezbată sugestia.

Sursa: <http://www.cotidianul.ro/>

Vântul poate asigura de 40 de ori consumul de energie actual al Terrei

O echipă de cercetători de la Harvard a decis să reanalizeze potențialul energiei eoliene la nivel mondial și a ajuns la o concluzie mult mai îmbucurătoare decât studiile anterioare. Potrivit noului studiu, omenirea este capabilă să producă într-o bună zi cu ajutorul energiei eoliene de 40 de ori mai multă energie decât consumul actual din întreaga lume. Cu cât o turbină eoliană este mai înaltă, cu atât mai multă energie produce, astfel că estimarea oamenilor de știință de la Harvard a fost făcută luându-se în calcul turbine de 100 de metri înălțime, care ar putea împânzi în viitor Terra. Spre deosebire, studiile anterioare, în care s-au imaginat turbine de maxim 80 de metri înălțime, concluzionaseră că energia eoliană ar putea asigura doar de 7 ori consumul actual.

Sursa: <http://www.cotidianul.ro/>

TWITTER, propus pentru Premiul Nobel

Serviciul de microblogging s-a transformat într-o adevărată putere mass-media, acoperind în timp real unele evenimente de interes internațional mai bine decât presa sau televiziunea, fie că e vorba de festivaluri sau dezastre naturale. Înflăcărat de imboldul pe care l-ar fi dat revoluției iraniene, un fost

consilier american afirmă răspicat că serviciul ar trebui să se numere printre candidații Nobelului pentru Pace. La prima vedere, Twitter îți poate crea o impresie proastă. Ideea că un serviciu de microblogging te lasă să postezi mesaje de numai 140 de caractere pe tot soiul de teme, cum ar fi alegerea pe care ai făcut-o

pentru micul dejun, pare inutilă pentru restul lumii. „Totuși, Twitter se dovedește a fi de o profunzime nebănuită”, scria celebrul popularizator al științei Steven Johnson într-un material pentru *Time*. Un aspect al acestei profunzimi este capacitatea de a reuni oameni din întreaga lume în jurul conceptelor de libertate și de democrație și de a întreține revoluții. Eferescentul serviciu online, ajuns la peste 50 de milioane de vizitatori și la o rată de creștere lunară de 50 până la 100 de procente, a demonstrat asta în cazul recente revoluții iraniene. Un alt exemplu vine și din China, unde Twitter

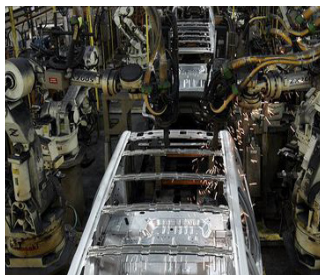
a ajuns atât de răspândit printre activiștii politici încât guvernul a blocat accesul la acest serviciu pentru a cenzura discuțiile iscate de cea de-a 20-a aniversare de la masacrul din Piața Tiananmen.

Tocmai această forță de a interconecta oameni, care vor să comunice liber, l-a îndemnat pe Mark Pfeifle, fost consilier pe probleme de securitate în cadrul administrației SUA, să propună Twitter printre candidații Nobelului pentru Pace, într-un editorial scris pentru *Christian Science Monitor*.

Sursa: <http://www.cotidianul.ro/>

știri IT

Culmea crizei: până și roboții sunt trimiși în șomaj

Colapsul industriei a lăsat fără loc de muncă o mulțime de roboți-muncitori, iar roboții-jucărie și cei destinați corvezilor casnice nu mai au trecere în rândul cumpărătorilor.

Cu toate că sunt cei mai eficienți angajați din lume, roboții din Japonia își găsesc tot mai greu un loc de muncă din cauza crizei financiare globale. Mulți dintre roboții niponi au fost forțați să ia o pauză pe fondul crizei economice prin care trece Japonia, în condițiile în care consumatorii din întreaga lume cumpără din ce în ce mai puține mașini și aparate dotate cu tehnologii informaționale, notează *New York Times*.

Un exemplu este fabrica „Yaskawa”, cel mai mare producător japonez de roboți industriali. Roboții construiau aici pe bandă rulantă alți roboți, însă acum lucrătorii mecanici stau în halele fabricilor încremeniți, din cauza lipsei de comenzi. „Criza financiară globală ne-a dat o lovitură puternică”, a explicat Koji Toshima, președintele „Yaskawa”. Producția industrială niponă a scăzut cu 40%, iar cu ea s-a diminuat și nevoia de roboți-muncitori.

Viitor sumbru pentru roboții-jucărie

În 2005, în fabricile din toată Japonia lucrau peste 370.000 de roboți, cifră care reprezenta la acea vreme 40% din totalul roboților-muncitori din întreaga lume. Astfel, la fiecare 1.000 de muncitori niponi în carne și oase existau 32 de roboți, a arătat un studiu al băncii australiene „Macquarie Bank”. În 2007, un plan guvernamental a propus ca până în 2025 să fie

puși la treabă peste un milion de roboți, însă criza economică spulberă cu siguranță acest deziderat, scriu jurnaliștii de la *New York Times*.

Nu doar roboții-muncitori au fost afectați de criză, ci și roboții-jucărie. Spre exemplu, producătorul de roboți Systec Akazawa a dat faliment în luna ianuarie, la mai puțin de un an după ce lansase roboțelul PLEN, care se deplasa în două picioare și putea să se dea pe patine cu roțile și pe skateboard.

Câinele Aibo pierde bătălia cu confracții lui îmblâniți

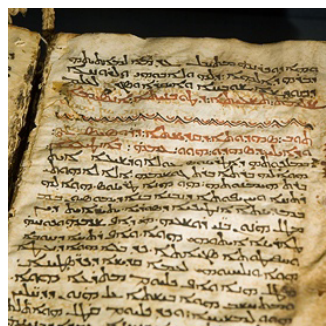

Nici compania „Tmsuk”, producătoarea robotului *Roborior*, nu stă bine în ceea ce privește situația financiară. Lansat în 2005, *Roborior* este un robot-paznic, menit să supravegheze casele ai căror proprietari sunt plecați. Înarmat cu o cameră video și cu senzori infraroșii, *Roborior* își alertează stăpânii atunci când cineva pătrunde în casa pe care o păzește, trimițându-le chiar imagini cu eventuale intruși pe telefoanele mobile. Nu au existat însă multe persoane dornice să apeleze la serviciile roboților *Roborior*, astfel că vânzările au fost cu o treime mai scăzute decât se estimase. În plus, compania „Tmsuk” va înceta să fabrice alți roboți după ce stocurile se vor fi epuizat.

Și compania „Sony” a renunțat la robotul-câine *Aibo* în 2006, la șapte ani după ce fusese lansat pe piață. Deși s-a bucurat inițial de un succes destul de mare, prețul de 2.000 de dolari s-a dovedit a fi prea pîrâat pentru mulți.

Sursa: <http://www.cotidianul.ro/>

Cea mai veche biblie din lume, publicată integral online

Cea mai veche biblie din lume a fost reîntregită pentru prima dată în ultimii 150 de ani, datorită cercetătorilor care au trecut în format electronic cele patru secțiuni ale sale.

Codex Sinaiticus a fost scris în urmă cu aproximativ 1600 de ani pe 800 de

pagini din piele și se află astăzi pe net grație colaborării a patru instituții din Germania, Rusia, Egipt și Marea Britanie, care păstra fiecare câte o parte din străvechea carte. Proiectul a fost condus de Biblioteca Britanică, unde se afla și cea mai mare parte din manuscris, aproximativ 600 de pagini, cumpărate în 1933 de la Uniunea Sovietică, scrie *The Independent*. Scanarea a durat patru ani și le permite acum celor avizați nu doar să citească textul grecesc, ci și să observe detaliile de pe pergamentul obținut, se pare, din pielea a 360 de animale. Totodată, analiza manuscrisului le-a arătat cercetătorilor că a fost scris de patru scribi și nu de trei, cum se credea înainte. „*Codex Sinaiticus* este una dintre cele mai mari comori scrise ale lumii. Acest manuscris vechi de 1.600 de ani oferă o fereastră către creștinismul timpuriu și o dovadă de prima mână a felului în care textul biblic a fost transmis din generație în generație”, a spus dr. Scot McKendrick, șeful Secției de manuscrise de la Biblioteca Britanică.

Sursa: <http://www.cotidianul.ro/>

Concurență pentru Google

Utilizatorii postează pe Twitter mesaje de doar 140 de caractere de la un computer sau de pe un dispozitiv mobil. Când aleg să urmărească un alt utilizator, mesajele acestuia din urmă le apar în ordine cronologică inversă pe pagina principală.

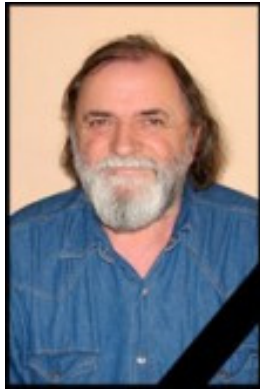
Dacă urmăresc mai mulți oameni, ecranul le va fi împânzit de un mix de tweet-uri: alegeri făcute la micul dejun, linkuri noi și știri interesante, recomandări muzicale ori informații de ultimă oră. Reunind astfel ideea de rețea socială cu căutarea în timp real și împărtășirea de linkuri, serviciul se prezintă drept o alternativă interesantă la monopolul Google.

În plus, un număr mare de companii și de celebrități au deja sute de mii de urmăritori pe Twitter, ceea ce transformă serviciul într-o platformă tot mai eficientă de promovare. Pe măsură ce numărul utilizatorilor crește, el va deveni un loc în care tot mai multe companii își vor cultiva brandurile, vor trimite informații clienților, vor practica e-comerțul și vor crea comunități virtuale pentru utilizatorii lor.

Sursa: <http://www.cotidianul.ro/>

Rubrică îngrijită de Natalia Rotaru

Colectivul Bibliotecii Naționale este profund îndurerat de stingerea prematură din viață a lui Andrei Vartic, mare patriot al neamului, cititor de o viață și mare prieten al instituției, colaborator eminent al ei. Dumnezeu să-l odihnească în pace, iar noi să-i lungim numele în veac. 2 iunie, 2009

Andrei Vartic a plecat în eternitate

Specialist în fizică și spectroscopie; regizor de teatru, actor; publicist, scriitor; cercetător științific, editor, filozof și promotor al culturii; fruntaș al mișcării de eliberare națională. S-a născut la 21 oct. 1948, în com. Dănceni, jud. Chișinău (acum, r-nul Ialoveni), în familia lui Vasile Vartic și a Zinoviei (n. Constantinov).

Învață la școala medie incompletă din satul natal, apoi la cea medie de cultură generală din or. Ialoveni (1955-1966). Dă admiterea la Universitatea de Stat din Chișinău, specialitatea fizică și spectroscopie, al cărei licențiat devine în 1971. Încă în anii de studenție este urmărit și anchetat de KGB pentru „vederi apolitice și credința în Dumnezeu”, precum și pentru organizarea unor manifestări proromânești și antitotalitariste (de ex., în vara lui 1968 – o acțiune de protest în legătură cu invadarea Cehoslovaciei de către trupele sovietice). Din acest motiv, timp de șapte ani după absolvirea facultății nu este primit nicăieri la lucru. În schimb, este reținut de mai multe ori – la Moscova, Vilnius, Riga, Leningrad (Sankt Petersburg).

Debut literar în presă în 1974, datorită protecției acordate de poetul Liviu Damian: publică în ziarul *Tinerimea Moldovei* o recenzie la cartea de debut a Leonidei Lari, *Piața Diolei*, apoi un eseu-necrolog despre poetul Leonard Tuchiltu, recenzii la filme, concerte, spectacole de teatru.

Fondează, la 16 mart. 1977, în cadrul Filarmonei din Chișinău, Teatrul Poetic, creat în underground încă în 1973 și care ulterior va purta numele poetului preot și profet Alexe Mateevici. La deschiderea „oficială” a acestui teatru, care va deveni un important centru cultural și unul din centrele mișcării de eliberare națională din Basarabia.

Prezintă cu Teatrul Poetic câteva mii de spectacole inspirate din literatura medievală și clasică românească (câte două-trei ori, practic, în fiecare sat din republică).

Este deputat în primul Parlament al Republicii Moldova, din partea FPM (1990-1993). Face în Parlament mai multe sugestii, unele materializate în formă de legi sau chiar instituții: *Banca Națională de Informații a Moldovei ca nod WWW* (apr. 1990); *Modelul Mușatin: tradiții agricole și industriei informaționale* (1991); *Economia de piață cu Omenie* (1992); *Modalități de stopare pe cale pașnică a conflictelor regionale din fosta URSS; Legea*

despre funcționarea Guvernului, Legea cu privire la economia de piață etc.

În sept. 1991 întemeiază prima fundație culturală din RM - *Basarabia*, și editura numită la fel, *Basarabia*. Editează revistele de cultură *Quo Vadis* și *Fără machiaj*, cărțile *Râul de sânge* de Valentina Ursu (reportaje de pe linia frontului din timpul conflictului armat de la Nistru) și cele două romane basarabene ale lui Paul Goma: *Din calidor* și *Arta refugii*.

Participă la sesiuni științifice naționale și internaționale în probleme de informatică, filozofie, civilizație dacică: *World Watch* (Snagov, 1995), *Zilele academice timișene* (1995), *NATO ARW* (Chișinău, 1996, Atena, 1997), la ASE București (1996) etc. Publică studii în reviste științifice din România, SUA, Rusia, Grecia, Olanda, Marea Britanie; este ales în conducerea unor instituții culturale și științifice internaționale.

În anul 1999 publică monografiile *Weg und WWW. A Portrait of the World with Heidegger* (Heidegger, culturile antice și problema stocării și transmiterii informației), *Kobayashi against Basho* (despre impactul dintre culturile tradiționale și Internet), *Rolist enneas ner eneat* (o citire dacică a textului de pe inelul de la Ezerovo, Bulgaria).

Susține la Biblioteca Națională din Chișinău conferința *Decebal la cumpăna mileniilor* (24 ian. 2001), dedicată celor 1900 ani de la începerea războaielor daco-romane, care au pus baza genezei poporului român, celor 2045 ani de la moartea lui Burebista și celor 1985 ani de la moartea lui Decebal.

Se angajează prezentator de emisiuni la Radio *Vocea Basarabiei* și *Euronova TV* (2005). Devine director de programe al acestui post de radio și realizator al emisiunilor *Holocaustul comunist din Basarabia*, *Teatrul poetic*, *Școala basarabeană* etc.

Editează portalul www.voceabasarabiei.com, cu un număr în continuă creștere de accesări, respectiv de cititori. Tipărește cartea *Întrebarea cu privire la paleoinformatică*, considerată una dintre cele mai bune ale celui an editorial 2006.

Membri al Uniunii Scriitorilor din Moldova; membru al Uniunii Scriitorilor din România; membru al UNITEM. Deține Premiul de Excelență al Asociației Române pentru patrimoniu – „*Pentru opera eseistică eminentă de susținere a tradiției, a valorilor și conștiinței originilor românești*” (2006); Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova (2006, 2007); Medalia *Meritul Civic* (1996). Medalia *Mihai Eminescu* (2000).

Calendar național, 2008

„Andrei Vartic este, în cultura noastră, un polihistor, în sensul atribuit acestui termen de Constantin Noica în „Modelul Cantemir...”. Matematician de formație, el este deopotrivă regizor, actor, poet, publicist, istoric, arheolog, jurnalist, pedagog, agricultor, critic de arte, critic de teatru, informatician și încă multe de toate, ipostazele lui alcătuind în ochii minții noastre un șirag de mărgel. Iar salba de mărgel, prin esența sa, înseamnă nu împrăștierea, ci strângerea lucrurilor într-un întreg. Pivotalul care face ca multiplele preocupări ale sale să nu diminueze integritatea sa și să aibă în toate o prestanță care să nu fie inferioară celeia a persoanelor care au ales calea specializării, să facă din el un specialist în ceea ce s-a apucat să facă, este vocația restituției. Din toate domeniile în care se manifestă, el adună informații pentru o definiție cronotopică a neamului nostru. În acest sens, el este nu doar, sau este mai mult decât o ființă exponențială (chiar și în raport cu sensul atribuit acestei noțiuni de George Călinescu). El este o ivire încorporatoare, e ca Alephul, mica sferă din cunoscuta nuvelă a lui Borges în care se conține, sublimată, imaginea întregului Univers. Sau, mai adecvat spus, e omul prin care se manifestă durata (vezi explicarea acestui concept în Metafizica lui Bergson), trăind în prezent, el trăiește simultan toate timpurile prin care a trecut acest neam, pentru el nu există trecut, prezent viitor, în suflul lui există un singur timp al neamului, de la facerea lui până la nemurire.”

Alexe Rău

„...este un alt Grigore Vieru al neamului, care pleacă dintre noi, doar că Grigore Vieru și-a concentrat destinul în poezie, iar Andrei Vartic și-a irosit genialitatea în diverse domenii: publicistică, teatru, fizică, matematică și multe altele. Când se va scrie adevărata istorie a neamului, numele lui Andrei Vartic nu va putea fi evitat. A stat de veghe la toate lucrurile frumoase de la începutul revoltelor din 1990, aducând poezia pe baricade și teatrul poetic, pe care l-a inițiat, făcând cuvintele să incendieze, să stârneasce cutremure”

Nicolae Dabija

„Regretatul Andrei Vartic a fost un luptător aprig pentru adevăr și dreptate, un cărturar cu cunoștințe enciclopedice, și e prea puțin spus. Avea cunoștințe profunde în matematică, fizică, fizico-chimie, filosofie, geneza limbii române, a popoului român și a umanității. Este de datoria mea să spun că puterile de la Chișinău nu au nevoie de așa valori, le-ar plăcea să ne mențină în mocirlă și într-o noapte polară. Dragă Andrei, să te aibă Dumnezeu în pază!”

Petru Soltan

„Andrei a plecat fără a reuși să ducă la bun sfârșit mai multe idei ale sale. Era dispus să monteze noi spectacole, să scrie articole, să efectueze săpături și toate acestea să le facă de dragul învingerii binelui asupra răului, a științei asupra neștiinței, deoarece credea cu tărie în triumful adevărului, a luptat pentru adevăr și a rămas în inimile noastre drept un veritabil luptător pentru idealurile umaniste. Membru al Consiliului Politic Național al AMN, el participă cu plăcere la acțiunile grandioase ale partidului, le aprobă sau dezaprobă, dar întotdeauna făcea acest lucru cu toată sinceritatea. Nu cunosc pe altcineva care să fi reunit în sine toate acele calități care îi erau caracteristice lui Andrei Vartic. Tocmai de aceea îi vom resimți acut lipsa acum și întotdeauna.”

Lurie Colesnic

Petru Ganenco sub semnul 75

Ziua de 17 iulie a constituit o zi importantă pentru veteranii Bibliotecii Naționale și pentru toți bibliotecarii care activează din dragoste pentru Bibliotecă și pentru acest domeniu.

il consideră și până astăzi un cercetător înflăcărat al istoriei cărții, biblioteconomist notoriu, profesor universitar, Om emerit al culturii. Printre participanți remarcăm pe Valentina Ganenco, soția regre-

În această zi, în cadrul ședinței Clubului Biblioteconomistilor, a avut loc o manifestare culturală "Petru Ganenco – sub semnul 75 ani" de la naștere. La activitate au participat: soția, prietenii, colegii și toți cei care

tatului Petru Ganenco, Alexe Rău, Svetlana Barbei, Vera Osoianu, Elena Turuta, Maria Soltan, Lina Volkovskaia, Vera Siverinova, Nelly Ermakova, Ecaterina Zaițeva, Zinaida Ionova, Dumitru Păsat, Petru Racu, Mariana

Muratova, Nina Șevcenco, Sofia Andrienko și mulți alții.

Cuvântul de deschidere i-a aparținut directorului general al BNRM domnului Alexe Rău.

A urmat inaugurarea expoziției "Petru Ganenco: In memoriam" pregătită de Irina Cozlov, colaboratoarea Serviciului "Dezvoltare în biblioteconomie". Expoziția a fost structurată după următorul criteriu: pe primul stand au fost expuse operele și articolele publicate de renumitul cercetător pe parcursul activității sale fructuoase. Țin să menționez în mod special monografia „История Кишиневской публичной библиотеки 1830-1917”. Chișinău: Cartea Moldovenească, 1966, 116 p., editată în timpul vieții sale. Este de remarcat multitudinea articolelor științifice publicate de Petru Ganenco atât în culegerile conferințelor științifice, cât și în periodice. Monografia "Scrieri istorice" în 2 volume a fost publicată de Biblioteca Națională după trecerea în neființă a domnului Ganenco, ideea aparținând lui Alexe Rău.

În continuare au fost expuse articolele și publicațiile

despre Petru Ganenco, semnate de biblioteconomiști care au avut și au o atitudine deosebită față de personalitatea lui Petru Ganenco: Alexe Rău, Svetlana Barbei, Dumitru Păsat, regretații Ion Madan și Nicolae Păslaru etc.

După prezentarea expoziției a fost prezentat albumul-slide "Petru Ganenco sub semnul 75 de ani" conceput de Alla Andrieș, salariata Serviciului "Dezvoltare în biblioteconomie". Albumul-slide este constituit din două compartimente: primul include imagini cu caracter biografic și momentele din perioada activității sale profesionale. Compartimentul doi inserează imagini din activitatea serviciilor principale ale Bibliotecii, în special în anii când în fruntea Bibliotecii se afla Petru Ganenco.

Atmosfera creată a constituit o succesiune de amintiri dar și o adevărată revelație pentru noi, cei din generația tânără a Bibliotecii Naționale, care, preluând ștafeta, avem marea responsabilitate de a menține legătura dintre generații și continuitatea activității.

Irina Cozlov,

Serviciul „Dezvoltare în biblioteconomie”, BNRM

Prețuirea unui discipol

Cinstirea înaintașilor este un postulat din Sfânta Scriptură, dar și o datorie sacră a urmașilor. Nu poți merge înainte fără a avea trecutul ca punct de pornire. De regulă, lucrurile durabile se înalță pe un fundament puternic, și pentru generația noastră de bibliotecari Petru Ganenco, cu experiența și intuiția lui profesională, a însemnat mult.

Se spune că despre cei trecuți la Domnul e cuviincios să vorbești de bine sau să taci. Eu chiar am pentru ce să-mi amintesc cu multă lumină despre Petru Ganenco. În anii când încercam înălțimile profesiei și respectiv ale bibliotecii, domnul Ganenco se afla la cârma instituției deja de 12

ani și, deși relațiile noastre profesionale se consumau de pe poziția unui mare regizor și a unui actor începător, și mai mult indirect, prin intermediul șefilor de serviciu, trei la număr în perioada de la venirea mea și cât domnul Ganenco a mai fost în funcția de director, multe au fost contactele directe care-ți oferă ocazia de a cunoaște și înțelege un om.

În fața lui am cunoscut și sentimentul de teamă, că părea extrem de supărat câteodată, și nesiguranța începătorului, pentru că depista cea mai mică greșeală la doar o singură privire, i-am cunoscut bunăvoința și aprecierea, i-am cunoscut indignarea, când ceva nu ieșea cum s-ar fi așteptat,

dar niciodată, în nicio împrejurare, nicio umbră de dispreț. De aici și respectul pe care i l-am purtat pe când era director, când nu mai era director, dar încă rămânea să muncească în colectiv, când ne întâlneam cu diverse ocazii la întruniri profesionale după plecarea sa în alt colectiv și după ce ne-a lăsat sănătoși.

A înțeles complexitatea serviciilor cu accente metodologice și a avut o atitudine aparte pentru activitatea serviciului metodic din personalul căruia făceam parte. Toți cei care la diferite etape au muncit în aceste servicii au simțit mereu susținerea și aprecierea dânsului.

Așa cum viața nu este numai în alb și negru, și uneori

trebuie s-o acceptăm și în nuanțe gri, iar perfecțiunea este extrem de rară, domnul Ganenco a cunoscut în sânul colectivului nostru și bune și rele, a cunoscut bucuria gloriei și durerea umilinței.

Acum, când peste toate s-a lăsat iertarea, dintre ani răzbate către noi chipul unui om, care a slujit această instituție cu dragoste și dăruire, care a știut să mănuiască cu multă pricepere mecanismele unui organism atât de complex cum este o bibliotecă, care ne-a fost aproape, care ne-a marcat existența și de deciziile căruia a depins devenirea multor biblioteconomiști din generația noastră.

Vera Osoianu

GAZETA bibliotecarului

Iunie-Iulie-August 2009

Redactor-șef: Alexe Rău

Secretariat: Elena Turuta,
Raisa PlăieșuProcesare computerizată:
Maria GriniucAdresa redacției:
str. 31 August 1989, 78 A
MD 2012
Chișinău, Republica Moldova
tel./fax: 22 14 75
23 80 04

e-mail: gazetabib@yahoo.com

Alte adrese ce conțin informații
din lumea bibliotecară:www.bnrm.mdwww.hasdeu.mdwww.ase.mdwww.pll.mdwww.ulim.md/librarywww.usm.md/bcu/istorie.phpwww.library.utm.md<http://mtc-or.md><http://moldova.cc/bibung><http://cid.from.md>www.sbm.dnt.mdwww.youth.md/library.phpwww.soros.md

20 de ani de la adoptarea Legii cu privire la statutul limbii de stat și revenirea la grafia latină 31 August 1989

GRIGORE
VIERU

ÎN LIMBA TA

**În aceeași limbă
Toată lumea
plânge,
În aceeași limbă
Râde un
pământ.
Ci doar în limba
ta
Durerea poți s-o
mângâi,
Iar bucuria
S-o preschimbi
în cânt.**

**În limba ta
Ți-e dor de
mamă,
Și vinul e mai
vin,
Și prânzul e mai
prânz.
Și doar în limba
ta
Poți râde singur,
Și doar în limba
ta
Te poți opri din
plâns.**

**Iar când nu poți
Nici plânge și
nici râde,
Când nu poți
mângâia
Și nici cânta,
Cu-al tău
pământ,
Cu cerul tău în
față,
Tu taci atunce
Tot în limba ta.**

ZIUA LIMBII ROMÂNE

Nu este meritul scriitorilor, și nici al săptămânalului, de faptul că la 31 august 1989 limba română a redevenit limba de stat în statul Moldova, tot atunci revenind acasă și alfabetul latin, sau cel mai mic este meritul acestora: meritul cel mai mare aparține poporului nostru redeșteptat, dorinței lui de a se ști liber și neîngenuncheat și de a-și vorbi limba moșilor și strămoșilor lor nestingherit. Noi, basarabeni, primii pe glob, am scris cu roșu în calendarele noastre – Ziua Limbii.

Alături de noi, în lupta pentru limbă și adevăr, s-au aflat: Ștefan cel Mare, Eminescu, Mateevici, Iorga, strămoșii, dar și nepoții noștri de peste veacuri. Iar câteodată, cred că alături de noi, cu noi, s-a aflat, și bunul Dumnezeu. De aceea am și învins. Numai realizând pas cu pas Legea, vom putea obține consolidarea tuturor forțelor, prin recunoașterea de către toți cetățenii a legilor republicii, inclusiv a Legii cu privire la limba de stat și grafia latină (atunci când populațiile din republică vor recunoaște aceste legi și vor depune un efort să posede un vocabular adecvat, vor recunoaște în sfârșit că totuși aici există un popor cu limba, tradițiile și istoria lui, abia atunci va exista acea consolidare de care ne vorbesc și reprezentanții acestora).

“La început era Cuvântul și Cuvântul era de la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul!” – se spune în Sfânta Evanghelie de la Ioan.

Deci – Cuvântul, Limba sunt începutul și continuarea a toate. Cuvântul poate declanșa acțiuni, fenomene, poate inventa lumi, destine. Dar – și distruge. Limba română e cea cu care ne-a însemnat Dumnezeu pe acest pământ.

S-o păzim – iată datoria noastră, a tuturor, și a fiecăruia în parte.

Nicolae Dabija
președintele Societății “Limba Noastră cea
Română” (“Literatura și arta”, nr. 35 (2403),
29 august 1991)